

DEKRET presidenta republiky č. 5/1945 Sb. ze dne 19. května 1945 o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů

Ve znění novel č.: 116/1949 Sb., 122/1951 Sb.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1

(1) Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkově-právní jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Způsob uplatnění nároků, plynoucích z ustanovení odstavce 1, budiž upraven zvláštním dekretem presidenta republiky, pokud se tak nestalo již tímto dekretem.

§ 2

(1) Majetek osob státně nespolehlivých na území Československé republiky dává se pod národní správu podle dalších ustanovení tohoto dekretu.

(2) Za majetek osob státně nespolehlivých se považuje též majetek těmito osobami převedený po 29. září 1938, leč by nabyvatel nebyl věděl o tom, že jde o takový majetek.

§ 3

Národní správa budiž zavedena do všech podniků (závodů) i do všech majetkových podstat, kde toho vyžaduje plynulý chod výroby a hospodářského života, zejména v závodech, podnicích a majetkových podstatách opuštěných nebo takových, které jsou v držbě, správě, nájmu nebo pachtu osob státně nespolehlivých.

§ 4

Za osoby státně nespolehlivé jest považovat:

- a) osoby národnosti německé nebo maďarské,
- b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěstí hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty. Za takové osoby jest na příklad považovati členy Vlajky, Rodobraný, Úderných oddílů Hlinkovy gardy, vedoucí funkcionáře Spolku pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu české mládeže, Hlinkovy slovenské ludové strany, Hlinkovy gardy, Hlinkovy

mládeže, Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Svazu zemědělství a lesnictví, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy.

§ 5

Za státně nespolehlivé jest z osob právnických považovati ty, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

§ 6

Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásili k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

§ 7

(1) K zavedení národní správy jsou příslušni:

- a) u podniků a ústavů peněžních okresní národní výbor,
- b) u podniků báňských v revírech příslušný okresní národní výbor,
- c) u podniků průmyslových, obchodních a jiných živnostenských
  - aa) při počtu zaměstnanců do 20 místní národní výbor,
  - bb) při počtu zaměstnanců od 21 okresní národní výbor, Při určování počtu zaměstnanců rozhoduje normální provoz v roce 1943.
- d) U zemědělských a lesních majetků:
  - aa) při výměře do 50 ha místní národní výbor,
  - bb) při výměře přes 50 ha okresní národní výbor,
- e) U obytných domů a stavebních parcel místní národní výbor, převyšuje-li hodnota však 5 000 000 K, okresní národní výbor.
- f) U veškerého ostatního majetku:
  - aa) při hodnotě do 500 000 K místní národní výbor,
  - bb) při hodnotě vyšší než 500 000 korun okresní národní výbor,

(2) V případě, že odhad hodnoty majetku [písm. e) a f)], který se dává pod národní správu, jest sporný, určuje jeho hodnotu s konečnou platností orgán vyšší.

(3) V obcích a okresech, kde byla nebo bude místo národního výboru jmenována správní komise, resp. správní komisař, patří zavedení národní správy do jejich příslušnosti.

§ 8

(1) Rozhodnutí ve smyslu § 7 budiž vydáno u podniků, uvedených v § 7 písm. a), b), c), d), v dohodě se závodním výborem (závodní radou) nebo jinými zástupci zaměstnanců podniků. Nedojde-li k dohodě, rozhodne orgán vyšší.

(2) U zemědělských a lesních majetků, přesahujících 50 ha, budiž rozhodnutí vydáno též po slyšení příslušných místních národních výborů.

§ 9

Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zvláště jde-li o podnik opuštěný, nebo zasahují-li do majetku nebo podniku osoby státně nespolehlivé, jsou okresní národní výbory oprávněny i při jinaké příslušnosti jmenovati zatímního národního správce až do rozhodnutí příslušného orgánu ve smyslu § 7.

§ 10

(1) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, může po slyšení závodního výboru, vyžaduje-li toho veřejný zájem, změnit z moci úřední rozhodnutí okresního národního výboru nebo místního národního výboru o zavedení správy nebo o jmenování národních správců a učinit jiná opatření.

(2) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, učiní též opatření k zavedení národní správy tam, kde okresní nebo místní národní výbor tak neučinil nebo učiniti nemohl.

§ 11

Národní správa budiž zrušena, jakmile pominou důvody, pro které byla zavedena. Zruší ji orgán, který ji zavedl.

§ 12

(1) Dočasnou národní správu jest zavést do všech družstevních podniků a organizací (zemědělských, konsumních, peněžních atd.). Tato národní správa zajistí vedle řádného řízení podniku do 4 neděl provedení volby nového vedoucího orgánu.

(2) Dočasnou národní správu zavádí místní národní výbor u družstev, jejichž působnost nepřesahuje místní obvod; okresní národní výbor u družstev, jejichž působnost přesahuje místní obvod, avšak nepřesahuje obvod okresu; u všech ostatních družstev Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

(3) Před zavedením dočasné národní správy buďtež dle možnosti slyšení členové družstva.

(4) Dočasná národní správa se skončí, jakmile členstvo družstva si zvolí správu novou.

§ 13

Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, může ze závažných důvodů zavést národní správu též do odborných, hospodářských, kulturních a zájmových organizací a ústavů.

§ 14

(1) Rozhodnutí o zavedení a zrušení národní správy, o ustanovení a odvolání národních správců musí být vydáno písemně.

(2) Opis rozhodnutí jest doručiti Zemskému národnímu výboru, na Slovensku Slovenské národní radě.

§ 15

Na základě rozhodnutí podle § 14 provede z úřední moci:

- a) u nemovitostí příslušný soud knihovní zápis poznámky národní správy v pozemkových knihách,
- b) u horních oprávnění příslušný soud, resp. úřad zápis poznámky národní správy v horních knihách, resp. záznamech,
- c) u podniků (závodů) zapsaných do obchodního (společenstevního), na Slovensku firemního rejstříku, příslušný soud zápis poznámky národní správy do rejstříku obchodního (společenstevního) na Slovensku firemního.

§ 16

- (1) Národním správcem má být ustanovena pouze osoba s patřičnými odbornými i praktickými znalostmi, mravně bezúhonná, státně spolehlivá.
- (2) Zpravidla nemá být národním správcem ustanoven ani dlužník ani věřitel podniku (závodu) nebo majetkové podstaty, ledaže orgán příslušný podle § 7 důvodně rozhodne jinak.
- (3) Národní správa budiž zpravidla ustanovena ze schopných zaměstnanců dotyčného závodu.
- (4) Národním správcem nemůže být jmenován člen národního výboru podle - 7 příslušného.

§ 17

- (1) U menších majetků, u podniků drobných, u menších živnostenských provozoven a pod. může být ustanoven jediný správce pro více podniků, resp. majetkových podstat.
- (2) Vyžaduje-li toho rozsah národní správy, může orgán podle § 7 příslušný ustanoviti za národní správce sbor až 5členný, který řídí správu podle zásady většiny.

§ 18

Před nastoupením úřadu složí národní správci orgánu podle § 7 příslušnému slib, že budou plniti svědomitě své povinnosti s péčí řádného hospodáře v souladu s hospodářskými, národními a jinými veřejnými zájmy.

§ 19

Při výkonu své funkce mají národní správci postavení veřejných orgánů ve smyslu § 68 trest. zák. z 27. května 1852, č. 117 ř. z., § 461 zák. čl. V/1878, resp. § 5 zák. čl. XI/1914.

§ 20

- (1) Právní jednání majitelů, držitelů a správců majetků, spadajících pod národní správu, týkající se podstaty těchto majetků a provedená po účinnosti tohoto dekretu, jsou neplatná.
- (2) Dosavadní majitelé, držitelé a správci majetků pod národní správu daných, jsou povinni zdržeti se jakéhokoliv zásahu do jednání národního správce.

§ 21

Národní správce spravuje majetek pod národní správu daný, a jest oprávněn a povinen učiniti všechna opatření, jichž v řádné správě jest zapotřebí. Jest povinen jednati s péčí řádného hospodáře a odpovídá za škodu, která by vzešla zanedbáním povinností.

§ 22

- (1) Národní správce jest povinen skládati o svém hospodářství účty orgánu podle § 7 příslušnému, ve lhůtách tímto orgánem určených a podati kdykoliv potřebné nebo vyžádané zprávy a vysvětlení.
- (2) K opatření, která nenáleží k obyčejnému hospodaření, jakož i ke všem jednáním zvláštní důležitosti, k pronájmu nebo propachtování, k zápůjčkám, ke knihovnímu zatížení, k likvidaci a pod., potřebuje národní správce svolení orgánu podle § 7 příslušného.
- (3) Orgán podle § 7 příslušný dohlíží na to, jak národní správce hospodaří.

(4) Národní správce jest povinen řídit se směrnicemi, které mu dal orgán podle § 7 příslušný.

§ 23

Národní správce má nárok na náhradu hotových výdajů a na odměnu, jejíž výši určuje orgán podle § 7 příslušný. Náklady tyto jdou k tíži spravované podstaty.

§ 24

(1) Majetek, daný pod národní správu, který patřil dělníkům, rolníkům, živnostníkům, drobným a středním podnikatelům, úředníkům, příslušníkům volných povolání a osobám v podobném sociálním postavení a jehož pozbyly v důsledku národní, politické nebo rasové persekuce, budiž, pokud nejde o osoby uvedené v § 4, vyňat z národní správy a ihned vrácen dřívějším majitelům, resp. jejich dědicům.

(2) Také osoby, uvedené v § 4, odst. a), pokud jde o dělníky, rolníky, živnostníky, drobné a střední podnikatele, úředníky, příslušníky volných povolání a osoby v podobném sociálním postavení, resp. jejich dědicové, mohou žádati za vynětí svého majetku z národní správy a za jeho vrácení, jestliže mohou hodnověrně prokázati, že byli obětí politické, nebo rasové persekuce a zůstali věrni demokraticko-republikánské státní myšlence Československé republiky.

(3) O tom rozhoduje na žádost orgán příslušný podle § 7.

(4) Ostatní zajištěný majetek zůstane pod národní správou, až do nové zákonodárné úpravy.

§ 25

(1) Proti rozhodnutí místního národního výboru je přípustné odvolání k okresnímu národnímu výboru, který rozhoduje s konečnou platností.

(2) Proti rozhodnutí okresního národního výboru jako první instance je přípustné odvolání k Zemskému národnímu výboru, na Slovensku k Slovenské národní radě.

(3) Odvolání nemá odkladného účinku.

§ 26

Nejde-li o čin přísněji trestný, potrestá se za přečin trestem na svobodě do 5 let a peněžitým trestem do 10 milionů korun, případně úplným nebo částečným zabráním majetku:

a) každý, kdo poruší nebo obejde ustanovení tohoto dekretu, zvláště ten, kdo ruší nebo znemožňuje oprávněnou činnost národního správce,

b) národní správce, poruší-li úmyslně nebo z hrubé nedbalosti některou z povinností, uložených mu předcházejícími ustanoveními.

§ 27

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k zabezpečení chodu podniků (závodů), daných pod národní správu, jejichž provoz je nutný v zájmu hospodářského života.

§ 28

(1) Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

(2) Jeho provedením se pověřuje vláda.

Dr. Eduard Beneš v. r. Zd. Fierlinger v. r.
Gottwald v. r. Svoboda v. r. Šrámek v. r. Nejedlý v. r. David v. r. V. Kopecký v. r. Ján Ursíny
v. r. gen. Hasal v. r. Široký v. r. Frant. Hála v. r. Václav Nosek v. r. J. Stránský v. r. Dr. V.
Šrobár v. r. V. Majer v. r. Pietor v. r. B. Laušman v. r. Dr. H. Ripka v. r. Dr. V. Clementis v.
r., J. Ďuriš v. r. též za min. J. Masaryka Dr. Šoltész v. r. gen. Dr. Ferjenčík v. r. A. Procházka
v. r. J. Lichner v. r.

DEKRET presidenta republiky č. 12/1945 Sb. ze dne 21. června 1945 o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa

Vycházejí vstřícně volání českých a slovenských rolníků a bezzemků po důsledném uskutečnění nové pozemkové reformy a vedení snahou především jednou pro vždy vzítí českou a slovenskou půdu z rukou cizáckých německých a maďarských statkářů, jakož i z rukou zrádců republiky a dát ji do rukou českého a slovenského rolnictva a bezzemků, k návrhu vlády ustanovují:

§ 1

(1) S okamžitou platností a bez náhrady se konfiskuje pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek, jenž je ve vlastnictví:

- a) všech osob německé a maďarské národnosti bez ohledu na státní příslušnost,
  - b) zrádců a nepřátel republiky jakékoliv národnosti a státní příslušnosti, projevivších toto nepřátelství zejména za krize a války v letech 1937 až 1945,
  - c) akciových a jiných společností a korporací, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.
- (2) Osobám německé a maďarské národnosti, které se aktivně zúčastnily boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky, se zemědělský majetek podle odstavce 1 nekonfiskuje.

(3) O tom, lze-li připustit výjimku podle odstavce 2, rozhodne na návrh příslušné rolnické komise příslušný okresní národní výbor. Pochybné případy předloží okresní národní výbor zemskému národnímu výboru, který je se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministrem vnitra.

§ 2

(1) Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásily k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

(2) Výjimky z ustanovení odstavce 1 budou určeny zvláštním dekretem.

§ 3

(1) Za zrádce a nepřátele československé republiky jest považovati:

- a) osoby, které kolektivně nebo individuálně vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly a záměrně a aktivně podporovaly jakýkoliv způsobem německé a maďarské okupanty,
- b) z právnických osob ty, jejichž správa záměrně a aktivně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

(2) O tom, zdali fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavce 1, písm. a), b), rozhoduje zemský národní výbor, v jehož obvodě dotčená nemovitost leží, podle návrhu příslušného okresního národního výboru. Pochybné případy předloží zemský národní výbor ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 4

Zemědělským majetkem (§ 1, odst. 1) jest rozuměti zemědělskou a lesní půdu, k ní patřící budovy a zařízení, závody zemědělského průmyslu, sloužící vlastnímu zemědělskému a lesnímu hospodářství, jakož i movité příslušenství (živý a mrtvý inventář) a všechna práva, která jsou spojena s držbou zkonfiskovaného majetku anebo jeho části.

§ 5

(1) Je-li zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, v nájmu (pachtu) zrušují se všechny nájemní (pachtovní) smlouvy. Je-li však nájemcem (pachtýřem) osoba, mající nárok na přidělení půdy (§ 7, odst. 1), může jí býti ponecháno dosavadní užívání do konce hospodářského roku. Nebude-li pronajatý (pachtovaný) zemědělský majetek z jakýchkoliv důvodů přidělen, zaplatí nájemce (pachtýř) nájemné (pachtovné) Národnímu pozemkovému fondu (§ 6, odst. 1). Pokud konfiskací jsou dotčeny fyzické nebo právnické osoby, jež nespádají pod § 3, poskytně jim Národní pozemkový fond náhradu na návrh místního národního výboru za běžné náklady a investice.

(2) Patronátní práva a povinnosti, váznoucí na zemědělských majetcích, konfiskovaných podle § 1, zanikají dnem konfiskace. V případech zvláštního zřetele hodných poskytně Národní pozemkový fond náhradu.

(3) Otázka dluhů a nároků, váznoucích na konfiskovaných majetcích (§ 1), vyřeší se vládním nařízením. Platy, penze, daně a jiná běžná vydání hradí prozatím národní správce.

§ 6

(1) Zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, spravuje až do odevzdání přidělcům Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství, který se tímto zřizuje. Vláda se pověřuje vydání statut tohoto fondu.

(2) Souvislé lesní plochy ve výměře nad 50 ha, konfiskované podle § 1, převezme stát. Pokud konfiskované lesní plochy není možno spojit v souvislý celek se státní lesní půdou a pokud nepřesahují 100 ha, odevzdá je Národní pozemkový fond příslušnému národnímu výboru.

§ 7

(1) Ze zemědělského majetku, spravovaného Národním pozemkovým fondem, bude se přidělovati půda do vlastnictví osob slovanské národnosti:

a) deputátníkovi a zemědělskému dělníkovi ve výměře až do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

b) malozemědělci ve výměře doplňující jim dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

c) mnohočlenné zemědělské rodině ve výměře doplňující jí dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

d) obcím a okresům k veřejným účelům,

e) stavebním, zemědělským a jiným družstvům, složeným z oprávněných uchazečů podle písm. a), b), c), a f),

f) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům pro stavbu vlastního domu anebo na zařízení zahrady ve výměře nejvýše do 0,5 ha.

(2) V okresích s převážnou většinou obyvatelstva německé národnosti, není-li uchazečů české nebo jiné slovanské národnosti, kvalifikovaných podle odstavce 1, písm. a) až f), zůstává půda ve správě Národního pozemkového fondu pro potřeby vnitřního osídlení.

(3) Lesní půda do 50 ha, resp. do 100 ha (§ 6, odst. 2) se může přidělití obcím a lesním družstvům. Tato půda podléhá státnímu dozoru.

(4) Konfiskované budovy, zařízení, sloužící vlastnímu zemědělskému nebo lesnímu hospodářství, závody zemědělského průmyslu, sady, památnosti, archivy a pod., jakož i všechny konfiskované nemovitosti, pokud nebudou přiděleny veřejnoprávním subjektům, mohou se přidělití do vlastnictví:

a) družstev, utvořených z oprávněných uchazečů za účelem společného užívání,

b) výjimečně jednotlivcům (přídělčům), uvedeným v odstavci 1 písm. a) až c). (5) O tom, zda konfiskovaný majetek se přidělí družstvům nebo jednotlivcům se rozhodne obdobně podle § 9.

(6) Přednostní právo na příděl mají osoby, které se vyznamenaly a zasloužily v národně-osvobozovacím boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní a jejich rodinní příslušníci i zákonní dědicové, jakož i rolníci poškození válkou. Přednostní právo jest náležitě prokázati.

§ 8

Zciziti, pronajmouti nebo zatížití majetek, přidělený podle § 7, lze jen s předcházejícím schválením Národního pozemkového fondu.

§ 9

(1) Při místním národním výboru, v jehož obvodu se nachází konfiskovaný majetek, zvolí si uchazeči, příslušní podle § 7, odst. 1, písm. a), b), c), d) a f), místní rolnickou komisi, skládající se nejvíce z 10 členů.

(2) Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru, která může mít nejvýše 10 členů.

(3) Místní rolnická komise vypracuje přídělkový plán s návrhem na úhradu (10) za přidělený majetek a předloží jej ke schválení okresní rolnické komisi.

(4) Okresní rolnická komise prozkoumá předložené přídělkové plány a návrhy na úhradu a na jejich základě vypracuje přídělkový plán a rozvrh úhrad pro celý okres. Není-li rozporu mezi přídělovými plány a návrhy na úhradu, předloženými jednotlivými místními rolnickými komisemi, anebo dojde-li mezi nimi k dohodě, jest okresní přídělkový plán a rozvrh úhrad po schválení podle odstavce 5 právoplatný.

(5) Přídělkový plán okresní rolnické komise s rozvrhem úhrad předloží se ihned zemskému národnímu výboru, který jej se svým dobrozdáním postoupí ministerstvu zemědělství, které může přídělkový plán s rozvrhem úhrad změnit, kdyby byly ohroženy důležité veřejné nebo národní zájmy, anebo nebylo-li dbáno ustanovení 7, odst. 1, písm. a) až f). Pokud jde o závody zemědělského průmyslu (§ 7, odst. 4), učiní ministerstvo zemědělství, pokud by šlo o příděl podle - 7, odst. 4, písm. b), příslušné rozhodnutí v dohodě s ministerstvem výživy.

(6) Nemůže-li okresní rolnická komise překonati rozpory mezi přidělovými plány a návrhy na úhradu místních rolnických komisí a nedojde-li k dohodě, anebo vznikne-li rozpor mezi okresními rolnickými komisemi sousedních okresů, předloží okresní rolnická komise věc zemskému národnímu výboru, který ji se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství.

(7) Ministerstvo zemědělství a zemský národní výbor vysílají k okresní rolnické komisi pomocné orgány, které pomáhají při technických přidělových pracech.

§ 10

(1) Návrh na úhradu se má určití podle výnosnosti, polohy, vzdálenosti a stavu obdělání půdy (hnojení, setba a sadba) a podle majetkových a rodinných poměrů přidělce, a to:

- a) nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody na navrhované výměře půdy,
- b) nejvýše ve výši dvou průměrných ročních úrod na navrhované výměře půdy,
- c) úhrada za přidělené budovy má se určití ve výši 1 až 3 ročního nájemného přidělované budovy. Nájemné může býti v každém případě vyjádřeno v naturáliích.

(2) Úhrada za přidělený živý a mrtvý inventář a jiná zařízení bude určena podle směrnic, které vypracují zemské národní výbory a schválí ministerstvo zemědělství.

§ 11

(1) Určená úhrada se splácí: 1. jednorázově, nejpozději do 12 měsíců od převzetí držby přidělu, v penězích nebo v naturáliích, nebo 2. ve splátkách v penězích nebo v naturáliích, a to:

- a) 10 % úhrady za půdu a příslušenství jest zaplatiti při převzetí přidělené půdy. Na návrh místní rolnické komise, který jest podati již v přidělovém plánu (§ 9), může Národní pozemkový fond povolití odklad první splátky nejvýše na tři roky;
- b) V případech zvláštního zřetele hodných a sociálně odůvodněných může Národní pozemkový fond na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přiděliti bezplatně především osobám, majícím přednostní právo na přiděl (§ 7, odst. 6).

(2) V případech zvláštního zřetele hodných a sociálně odůvodněných může Národní pozemkový fond na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přiděliti bezplatně především osobám, majícím přednostní právo na přiděl (§ 7, odst. 6).

§ 12

Úhradu splácejí přidělci Národnímu pozemkovému fondu podle plánu jím vydaného. Této bude použito k hrazení dluhů a závazků, vázoucích na konfiskovaných majetcích, pokud tyto dluhy a závazky budou uznány a převzaty, dále k hrazení válečných škod a škod, způsobených na majetku osob perzekvovaných po čas okupace z důvodů národních, politických a rasových, ke zvelebení zemědělské produkce a pro vnitřní osídlení. Případné přebytky Národního pozemkového fondu připadají státní pokladně.

§ 13

(1) V úhradě, určené podle § 10, zahrnuty jsou všechny výdaje a poplatky, spojené s konfiskací (§ 1), přidělením (§ 7) a knihovním převedením zkonfiskovaného majetku.

(2) Zápis přidělu do pozemkových knih obstará Národní pozemkový fond na vlastní útraty.

(3) Převody majetku podle tohoto dekretu jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

§ 14

Tento dekret nabývá účinnosti v zemích České a Moravskoslezské dnem vyhlášení; provedou jej ministři zemědělství, financí, spravedlnosti, vnitra a výživy.

Dr. Beneš v. r. Fierlinger v. r.

Nosek v. r. Dr. Stránský v. r. Dr. Šrobár v. r. Ďuriš v. r.

Majer v. r.

ÚSTAVNÍ DEKRET presidenta republiky č. 33/1945 Sb. ze dne 2. srpna 1945 o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské

Ve znění novely č.: 116/1949 Sb.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovuji:

§ 1

(1) Českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství.

(2) Ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

(3) Tento dekret se nevztahuje na Němce a Maďary, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky.

(4) Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, jsouce donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují se podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností.

§ 2

(1) Osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství.

(2) Žádost o zjištění, že československé státní občanství zachovává, lze podati do šesti měsíců od počátku účinnosti tohoto dekretu u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydlí-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhoduje o ní krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru. Tyto osoby jest až do vyřízení žádosti považovati za československé státní občany, vydal-li jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad osvědčení o okolnostech, uvedených v předchozím odstavci.

(3) O zachování československého státního občanství příslušníků československých vojenských jednotek, kteří jsou německé nebo maďarské národnosti, rozhodne v nejkratší době z moci úřední ministerstvo vnitra na návrh ministerstva národní obrany. Až do úředního rozhodnutí jest je považovati za československé státní občany.

§ 3

Osoby, které pozbyly československého státního občanství podle § 1, mohou do šesti měsíců ode dne, který bude určen vyhláškou ministra vnitra, otištěnou ve Sbírce zákonů a nařízení, žádati u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise) nebo zastupitelského úřadu o jeho vrácení. O takovéto žádosti rozhodne podle volné úvahy krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru; nesmí jí však vyhověti, jestliže žadatel porušil povinnosti československého státního občana. Pokud vládním nařízením nebude stanoveno jinak, platí i pro tyto případy všeobecné předpisy o nabývání československého státního občanství.

§ 4

(1) Pro účely tohoto dekretu se posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně.

(2) Žádosti podle § 3, které podají manželky a nezletilé děti československých státních občanů, jest posuzovati blahovolně. Až do rozhodnutí o nich jest žadatele považovati za československé státní občany.

§ 5

Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky č. 16/1945 Sb.) ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem, anebo zvláštními okolnostmi, pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

§ 6

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministry zahraničních věcí a národní obrany.

Dr. Beneš v. r. Fierlinger v. r.
Masaryk v. r. gen. Svoboda v. r. Nosek v. r.

DEKRET presidenta republiky č. 108/1945

Sb. ze dne 25. října 1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy

Ve znění novel č.: 84/1949 Sb., 116/1949 Sb., 18/1950 Sb., 19/1950 Sb., 88/1950 Sb., 182/1950 Sb.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovuji:

Část I. Konfiskace nepřátelského majetku.

§ 1

Vymezení konfiskovaného majetku.

(1) Konfiskuje se bez náhrady - pokud se tak již nestalo - pro Československou republiku majetek nemovitý i movitý, zejména i majetková práva (jako pohledávky, cenné papíry, vklady, práva nehmotná), který ke dni faktického skončení německé a maďarské okupace byl nebo ještě jest ve vlastnictví:

1. Německé říše, Království maďarského, osob veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé strany nacistické, politických stran maďarských a jiných útvarů, organizací, podniků, zařízení, osobních sdružení, fondů a účelových jmění těchto režimů nebo s nimi souvisících, jakož i jiných německých nebo maďarských osob právnických, nebo
2. osob fyzických národnosti německé nebo maďarské, s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrny Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo
3. osob fyzických, které vyvíjely činnost proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé nebo maďarské okupanty, nebo které v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nadřžovaly germanisaci nebo maďarisaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i fyzických nebo právnických osob, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Konfiskaci podléhá rovněž veškerý majetek, který náležel v době po 29. září 1938 subjektům uvedeným v odstavci 1 a byl v době rozhodné podle odstavce 1, věta první, po případě je ještě, ve vlastnictví osob, v jejichž rukou by konfiskaci nepodléhal, leč by podrobení takového majetku konfiskaci neodpovídalo zásadám slušnosti.

(3) O tom, jsou-li splněny podmínky pro konfiskaci podle tohoto dekretu, rozhoduje příslušný okresní národní výbor. Rozhodnutí lze doručiti veřejnou vyhláškou, i když nejsou splněny předpoklady § 33 vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech

náležících do působnosti politických úřadů (správním řízení). Z rozhodnutí okresního národního výboru lze se odvolati k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). Ministr vnitra může způsob rozhodování podle tohoto odstavce blíže upravit směrnici.

§ 2

Výjimky z konfiskace a poskytnutí náhrady.

- (1) Z konfiskace vyňata jest ta část movitého majetku osob, uvedených v § 1, odst. 1, č. 2 a 3, jíž jest nevyhnutelně třeba k ukojení životních potřeb nebo k osobnímu vykonávání zaměstnání těchto osob a jejich členů rodiny (jako oděv, peřiny, prádlo, domácí nářadí, potraviny a nástroje). Podrobnosti o rozsahu tohoto majetku stanoví vláda nařízením.
- (2) Vláda může nařízením stanoviti, že se majetek určitého okruhu osob, spadajících pod ustanovení § 1, vyjímá částečně nebo zcela z konfiskace.
- (3) Konfiskaci nepodléhá majetek, jehož v době po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo v důsledku národní, rasové nebo politické persekuce pozbyly osoby, které nespádají pod ustanovení § 1.
- (4) Při konfiskaci majetku osoby právnické přísluší poměrná náhrada osobám kapitálově na ní zúčastněným, pokud nespádají pod ustanovení § 1, odst. 1, zejména pokud jim nelze přičítati činnost a chování dotyčné právnické osoby nebo zanedbání přiměřené opatrnosti při ustanovení její správy nebo při dozoru na ni a pokud nejednají přímo nebo nepřímou v zájmu osob, na něž se vztahuje ustanovení § 1, odst. 1. Podrobnosti upraví vláda nařízením.
- (5) Jsou-li osoby, jejichž majetek podléhá konfiskaci, jako spoluvlastníci ve společenství s osobami, které pod ustanovení § 1 nespádají, a činí-li jejich spoluvlastnický podíl více než jednu polovinu, podléhá konfiskaci majetek celý. Osobám nespadajícím pod § 1 přísluší však náhrada ve věci stejného druhu a stejné hodnoty jako jejich podíl, a není-li to možno, v penězích.

Část II. Fondy národní obnovy.

§ 3

Zřízení a organizace Fondů národní obnovy.

zrušen

§ 4

Stálý poradní sbor a kontrola hospodaření.

- (1) zrušen
- (2) zrušen

§ 5

Působnost Fondů.

zrušen

Část III. Rozdělení zkonfiskovaného majetku.

Oddíl 1. Rámcové plány a přidělová nařízení.

§ 6

(1) Příslušný orgán veřejné správy vypracuje po dohodě s příslušnými ministerstvy (na Slovensku také s příslušnými pověřenectvy Slovenské národní rady) a Hospodářskou radou a po slyšení příslušných hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov) rámcové plány, kterými zejména stanoví:

- a) kolik malých majetkových podstat má být v jednotlivých místech přiděleno a jak má být naloženo se zbývajících,
- b) které střední majetkové podstaty mají být přiděleny a jak má být naloženo se zbývajících,
- c) jak má být naloženo s průmyslovým majetkem a s velkými majetkovými podstatami.

(2) Způsobem uvedeným v předchozím odstavci připraví příslušné orgány veřejné správy návrhy zvláštních přidělových nařízení podle druhů zkonfiskovaného majetku, který bude určen k přidělování, a stanoví v nich znaky, podle nichž budou majetkové podstaty rozlišovány na malé, střední a velké, vlastnosti, jež musí mít přidělci dotčeného druhu majetku, směrnice pro výpočet výše úhrady a způsob jejího splácení přidělci, podmínky, za nichž má dojít k přidělu nebo může být přidělený majetek odňat, a jak se má naložit s majetkovou podstatou. Podle těchto podkladů vydá krajský národní výbor jednotlivá přidělová nařízení. Provedení těchto nařízení přísluší příslušnému orgánu veřejné správy, který je může provádět postupně podle oblastí a druhů přidělovaných podstat.

(3) Na podkladě rámcových plánů (odstavec 1) a přidělových nařízení (odstavec 2) sestaví se plány přidělové a úhradové (§§ 10 až 12). Příslušnému orgánu veřejné správy přísluší přezkoumat, zda přidělové a úhradové plány vyhovují těmto předpokladům, v kterémžto případě je schválí. Příděly, odporující rámcovým plánům nebo přidělovým nařením, vyloučí příslušný orgán veřejné správy z přidělových a úhradových plánů. Pokud nejsou schváleny plány příslušným orgánem veřejné správy s tohoto hlediska, nelze přikročit ke konečnému schválení nebo úpravě přidělového a úhradového plánu příslušným orgánem.

(4) Příděl, který se přičí rámcovému plánu, jednotlivým přidělovým nařením nebo řádně schváleným, po případě upraveným plánům přidělovým a úhradovým (§ 10, odst. 3, § 11, odst. 3 a § 12, odst. 3), jest neplatný. Příslušný orgán veřejné správy může ve lhůtě 6 měsíců od doručení pravoplatného rozhodnutí o přidělu (§ 8, odst. 6) dát podnět ke zrušení neplatného rozhodnutí o přidělu nadřízeným úřadem, a jde-li o přidělové rozhodnutí ministerstva, ústřední komisí pro vnitřní osídlení.

Oddíl 2. Přídělové řízení.

§ 7

Oprávnění uchazeči.

(1) Z majetku zkonfiskovaného podle tohoto dekretu se přidělují (§ 8) jednotlivé majetkové podstaty do vlastnictví oprávněným uchazečům za úhradu.

(2) Majetkové podstaty mohou být přiděleny zemím, okresům, obcím a jiným veřejnoprávním korporacím, zejména zájmovým a kulturním, družstvům a jiným uchazečům, kteří vyhovují přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2).

(3) Při přidělování konfiskovaného majetku budiž přihlíženo především k účastníkům národního odboje a jejich pozůstalým rodinným příslušníkům, k osobám poškozeným válkou, národní, rasovou nebo politickou persekucí, k osobám vracejícím se do pohraničí, které byly nuceny opustit, nebo do vlasti z ciziny a k osobám, které v důsledku územních změn přeložily své bydliště na ostatní území Československé republiky. Předpoklady přednostního postavení nutno náležitě prokázat.

§ 8

Rozhodnutí o přidělu.

(1) Podle pravoplatných přidělových plánů (§§ 10 až 12) přiděluje malé majetkové podstaty okresní národní výbor, střední majetkové podstaty zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) a průmyslový majetek a velké majetkové podstaty příslušné ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady).

(2) V rozhodnutí o přidělu budiž uvedeno:

- a) z čeho pozůstává přidělovaná majetková podstata,
- b) jaká jiná práva a oprávnění jsou s přidělem spojena,
- c) jaké závazky přidělce přejímá,
- d) den, kdy bude odevzdán přidělený majetek,
- e) výše úhrady (přejímací ceny) a způsob jejího zaplacení,
- f) případná omezení přidělce nebo jiné podmínky jemu uložené.

(3) Přidělce neodpovídá za závazky, postihující majetek, který mu byl přidělen, pokud je podle rozhodnutí o přidělu nepřevzal.

(4) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím okresního národního výboru o přidělu, přísluší odvolání k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). O odvolání rozhoduje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) s konečnou platností.

(5) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) o přidělu, přísluší odvolání k příslušnému ministerstvu.

(6) Orgán, který rozhodl o přidělu, zašle pravoplatné rozhodnutí o přidělu příslušnému orgánu veřejné správy, jenž provede odevzdání přiděleného majetku.

§ 9

Přídělové komise.

(1) Místní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání příslušného orgánu u veřejné správy veřejně způsobem v místě obvyklým a vyhláškou zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u místního národního výboru. Z těchto

uchazečů, vyhovujících přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), jakož i z členů místního národního výboru, kteří uchazeči nejsou, jmenuje místní národní výbor místní přidělovou komisi, a to nejméně o 3 a nejvýše o 10 členech tak, aby většinu netvořili uchazeči o přiděl. Členství v místních přidělových komisích jest čestné. Místní národní výbor může členy komise kdykoli odvolati. Předsedu místní přidělové komise zvolí místní národní výbor ze svých členů. V obcích s více než 10 000 obyvateli jmenuje místní národní výbor za členy místní přidělové komise také zástupce hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov). Byl-li člen odvolán nebo odpadl-li z jiného důvodu, jmenuje se nový člen ze zájmové skupiny, z níž člen, kterého má nahraditi, vyšel. Při postupném provádění přidělového nařízení (§ 6, odst. 2, poslední věta) lze jmenovati pro jednotlivé druhy majetkových podstat různé přidělové komise.

(2) Okresní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání příslušného orgánu veřejné správy veřejně způsobem v okrese obvyklým zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u okresního národního výboru. Z těchto uchazečů, vyhovujících přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), a ze zástupců okresního národního výboru, hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov) jmenuje okresní národní výbor okresní přidělovou komisi, a to nejvýše o 10 členech tak, aby většinu netvořili uchazeči o přiděl. O členech okresní přidělové komise platí obdobně ustanovení o členech místní přidělové komise. Předsedu okresní přidělové komise zvolí okresní národní výbor ze svých členů.

(3) Jmenování členů místní přidělové komise přezkoumá a potvrzuje okresní národní výbor, jmenování členů okresní přidělové komise přezkoumá a potvrzuje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady).

(4) Složení, organizaci a činnost místních a okresních přidělových komisí podrobněji upraví a jednacím řádem pro ně stanoví příslušný orgán veřejné správy.

§ 10

Přidělové plány pro malé majetkové podstaty.

(1) Místní přidělová komise vypracuje pro malé majetkové podstaty, určené k přidělu v obvodu místního národního výboru, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělový majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u místního národního výboru po 15 dnech a upozorní zároveň na vyložení vyhláškou jednak vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou - nejpozději prvního dne vyložení - v tisku, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u místní přidělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží místní přidělová komise přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim okresní přidělové komisi k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Okresní přidělová komise přezkoumá předložené jí přidělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky. Vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a

sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přidělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti.

(3) Přídělový a úhradový plán pro malé majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl okresní přidělovou komisí se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 11

Přídělové plány pro střední majetkové podstaty.

(1) Okresní přidělová komise vypracuje pro střední majetkové podstaty, určené k přidělu v obvodu okresního národního výboru, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělový majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u okresního národního výboru po 15 dnů a upozorní zároveň na vyložení jednak vyhláškou vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou - nejpozději prvního dne vyložení - v tisku, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u okresní přidělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží okresní přidělová komise přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim zemskému národnímu výboru (na Slovensku příslušnému orgánu Slovenské národní rady) k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přidělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti. Na to přezkoumá předložené přidělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky a vyjádření berních správ a technických orgánů okresních národních výborů, při čemž může tyto plány změnit, vyžadují-li toho důležité zájmy veřejné, zejména národní.

(3) Přídělový a úhradový plán pro střední majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl zemským národním výborem (na Slovensku příslušným orgánem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 12

Přídělové plány pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty.

(1) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vypracuje pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty, určené k přidělu v jeho obvodu, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělový majetek. Plány jest uveřejniti. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati námitky u zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) ve lhůtě 15 dnů od uveřejnění plánu. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim příslušnému ministerstvu k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému úřadu veřejné správy (§ 6, odst. 3), ministerstvu financí, ministerstvu dopravy (odstavec 2) a nejvyššímu úřadu cenovému.

(2) Ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) přezkoumá předložený přidělový plán a návrh na úhradu se zřetelem na podané námítky a vyjádření ministerstev financí a dopravy (veřejná technická správa) a nejvyššího úřadu cenového, které si k návrhu na úhradu vyžádá.

(3) Přídělový a úhradový plán pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl ministerstvem (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 13

Nakládání s přiděleným majetkem.

Zciziti, pronajmouti, propachtovati nebo zatížití majetek přidělený podle § 8 lze jen po lhůtě stanovené jednotlivými přidělovými nařízeními. V této lhůtě lze tak učiniti jen se svolením příslušného orgánu veřejné správy.

§ 14

Placení přejímací ceny a její použití.

(1) Úhradu (přejímací cenu) splácejí přidělci příslušnému orgánu veřejné správy podle rozhodnutí o přidělu. Výkaz nedoplatků úhrady, vydaný příslušným orgánem veřejné správy, jest vykonatelný správní nebo soudní exekucí.

(2) Této úhrady budiž použito k zaplacení závazků, náležejících ke zkonfiskovanému majetku, pokud při vypořádání (§ 5, odst. 1, č. 3) budou uznány a nebudou převzaty přidělci, a zbytek budiž odveden státní pokladně k vázaným účelům.

Část IV. Ustanovení společná a závěrečná.

§ 15

Řízení

Pro řízení před příslušnými orgány veřejné správy platí přiměřeně vládní nařízení č. 8/1928 Sb.

§ 16

Přechod nemovitostí a knihovních práv na stát.

Přechod nemovitostí a knihovních práv, které nebudou přiděleny jiným osobám, na Československý stát, zapíše knihovní soudy ve veřejných knihách na návrh příslušného orgánu veřejné správy, a pokud jde o majetek uvedený v § 18, na návrh ministerstva zdravotnictví s odvoláním na tento dekret.

§ 17

Poměr k majetku zemědělskému.

Tento dekret se nevztahuje na zemědělský majetek, pokud je konfiskován podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení

zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a podle obdobných předpisů, platných na Slovensku.

§ 18

Poměr k majetku lázeňskému, léčebným a ošetrovacím stavům.

(1) Ustanovení částí II a III se nevztahují: 1. na léčebné a ošetrovací ústavy; 2. na tento lázeňský majetek:

- a) nemovitosti se zřídly přírodních léčivých nebo minerálních vod, léčivých plynů a emanací nebo s ložisky léčivého bahna, slatiny, rašeliny nebo jiných zemin,
- b) nemovitosti, podniky a zařízení, které slouží k využití přírodních léčivých zdrojů nebo minerálních vod nebo jsou pro ně potřebny,
- c) léčebná zařízení lázeňská,
- d) ubytovací podniky lázeňské, které převážně slouží nebo jsou určeny pro léčící se hosty nebo jsou součástí léčebných zařízení lázeňských,
- e) pomocné podniky těch zařízení a podniků, jež jsou uvedeny pod písm. b) až d),
- f) veškeré příslušenství podniků a zařízení, uvedených pod písm. b) až e), a všechen majetek sloužící k jejich provozu.

(2) Ministr zdravotnictví (na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady) určí, kterého majetku se týká ustanovení odstavce 1.

(3) Jak bude naloženo s majetkem, uvedeným v odstavci 1, stanoví zvláštní předpisy.

§ 19

Ustanovení trestní

zrušen

§ 20

Spolupůsobení veřejných úřadů a orgánů

Všechny veřejné úřady a orgány jsou povinny na dožádání spolupůsobiti s příslušnými orgány veřejné správy a účinně je podporovati při výkonu jejich úkolů.

§ 21

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

ZÁKON č. 115/1946 Sb. ze dne 8. května 1946 o právnosti jednání souvisících s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Jednání, k němuž došlo v době od 30. září 1938 do 28. října 1945 a jehož účelem bylo přispěti k boji o znovunabytí svobody Čechů a Slováků nebo které směřovalo ke spravedlivé odplatě za činy okupantů nebo jejich pomahačů, není bezprávné ani tehdy, bylo-li by jinak podle platných předpisů trestné.

§ 2

(1) Byl-li někdo pro takový trestný čin již odsouzen, budiž postupováno podle předpisů o obnově trestního řízení.

(2) Příslušný je soud, u něhož se konalo řízení v první stolici nebo není-li ho, soud, který by byl nyní v první stolici příslušný, kdyby bezprávnost činu nebyla podle § 1 vyloučena.

(3) Sbíhá-li se s činem uvedeným v § 1 trestný čin, pro nějž byl obžalovaný tímž rozsudkem odsouzen, vysloví soud za tento jiný trestný čin nový trest rozsudkem, přihlížeje k výroku o vině již učiněnému.

§ 3

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři spravedlnosti a národní obrany.

Dr. Beneš v.r. Fierlinger v.r. Dr. Drtina v.r. gen. Svoboda v.r.